

Tekstilhåndtering i vaskeriet

1. Hensikt

Hindre smittespredning i miljøet, og beskytte rene tekstiler mot forurensning.

Vask av pasienttøy i avdelingen anbefales ikke.

2. Ansvar

- Leder har ansvar for at det foreligger rutiner for tekstilhåndtering i eget vaskeri og transport av tekstiler.
- Leder med ansvar for vaskeri har ansvar for å gjøre rutinene kjent for medarbeiderne i vaskeriet, og påse at rutinene følges.
- Leder med ansvar for avdeling har ansvar for at sine medarbeidere etterlever rutine for tekstilhåndtering i avdelingen, slik at vaskeriet får utført sine oppgaver på en forsvarlig måte.
- Medarbeider har ansvar for å gjøre seg kjent med og følge rutinen for tekstilhåndtering.

3. Fremgangsmåte

Behandling av tøy i vaskeriet:

Mindre vaskerierheter i sykehjem/bo- og behandlingssenter/helsehus er underlagt de samme hygieniske retningslinjer som sentralvaskerier og tekstilforsyningsentraler.

- God håndhygiene og god personlig hygiene er viktig.
- Ansatte skal ha rent arbeidstøy hver dag.
- Minst mulig håndtering av det rene tøyet reduserer muligheten for mikrobeoverføring.
- Beskyttelsesfrakk/plastforkle og hansker brukes på urene arbeidsoppgaver.
- Ansatte med symptomer på infeksjoner skal ikke håndtere rent tøy.

Vaskerier som behandler tøy for helseinstitusjoner, skal ha en ren og uren side fysisk adskilt.

Inntak og sortering:

Inntaksrommet hvor tøy kan bli liggende, bør ha en temperatur på 10 grader. Her kan det bli massiv konsentrasjon av smittestoff. Undertrykkventilasjon er viktig. Sorteringsenheten skilles fysisk fra resten av vaskeriet.

Ren påkledning gjennomføres på ren side, og uren avkledning på uren side. Beskyttelsesfrakk og hansker skal benyttes ved håndtering av urent tøy. På ren og uren side bør det være håndvask og dispenser for hånddesinfeksjonsmiddel.

Henting og mottak av urent tøy:

Urent institusjonstøy skal hentes og tas imot i uskadede og godt tillukkede sekker eller løst i transportvogn. Transportvognen skal være sikret slik at tøyet ikke faller ut av vogn. Ved dryppvått urent institusjonstøy skal det brukes væsketette sekker. Smittetøy skal hentes og tas imot i gule sekker. Helseinstitusjonene har ansvar for at urent institusjonstøy emballeres slik at vaskeriets personell og miljø ikke blir eksponert for smittefare. Alle fremmedelementer skal være fjernet, før tøyet hentes av vaskeriets personell.

Lagring av urent tøy:

Sekker eller transportvogner med urent tøy skal plasseres på uren side. Urent institusjonstøy lagres slik at det ikke kommer i kontakt med annet urent tøy som ikke gjennomgår en

desinfiserende vaskeprosess. Løst tøy skal ikke lagres direkte på gulv. Vaskeriet skal sikre at smittetøy ikke lagres mer enn 72 timer før det gjennomgår en desinfiserende prosess.

Sortering av uren tøy:

Sortering av tøy skal skje på uren side. Det skal ikke sorteres direkte på gulv. Urent tøy lagres og sorteres etter prinsippet først inn/først ut. Dersom sorteringsområdet brukes til tøy eller andre artikler som ikke gjennomgår desinfiserende vask, skal sorteringsområde rengjøres og desinfiseres slik at man unngår krysskontaminering fra uren institusjonstøy til det andre tøyet.

Vaskeprosessen:

- Skal fjerne smuss og smittestoffer gjennom forvask, hovedvask og skylling.
- Skal varmedesinfisere tekstiler, minimum 10 min ved 85 grader.
- Alt urent institusjonstøy skal gjennomgå en desinfiserende vaskeprosess før det transporteres og behandles på ren side.
- Dersom pasienttøy ikke tåler 60 grader, vaskes tøyet på høyest mulig tålbare temperatur. Neste maskinvask må vaske tekstiler som tåler 85 – 90 grader, for å få fjernet mikrobene fra trommelen.

Smittetøy:

Ved håndtering av smittetøy, benyttes hansker, smittefrakk, evt. munnbind m/ visir dersom det er tekstiler som er tilsølt og det er fare for sprut.

Tøy som tåler kokvask, kan vaskes sammen med annet pasienttøy som skal kokvaskes. Tøy som ikke tåler kokvask, vaskes separat på høyest mulig tålbare temperatur. Neste maskinvask bør vaskes på kokvask. Dette for å fjerne mikrober fra trommelen.

Etterbehandling av rent tøy:

Lokaler skal være slik at det rene tøyet ikke forurenses gjennom etterbehandlingen. Tøy som faller på gulv, skal gjennomgå ny vaskeprosess. Fuktig tøy skal ikke lagres over tid før etterbehandling. Ved lengre lagringstid skal tøyet igjennom en ny vaskeprosess. Erfaringsmessig vil man kunne få vond lukt som indikerer bakterievekst ved lagring av rent, fuktig tøy mer enn 72 timer.

Det skal ikke oppbevares urent tøy på ren side. For at rent tøy skal unngå forurensning skal tøy som ikke har gjennomgått en desinfiserende vaskeprosess behandles separat fra rent tøy. Det er ikke krav til fysisk adskilt område, men det kreves rutiner for håndhygiene.

Lagring av tøy i vaskeriet:

Rent tøy skal lagres i rene rom, pakkes på rene og tørre transportvogner (tildekkede traller) eller i rene og tørre sekker.

Transport av rent tøy:

Det anbefales at transport av rent tøy utføres adskilt fra transport av urent tøy. Dersom rent tøy skal transporteres sammen med urent tøy skal:

- det urene tøyet være tildekket med rent og helt materiale uten mulighet til å forurense rent institusjonstøy/tøy.
- det rene tøyet skal være tildekket med rent og helt materiale så det ikke kan forurennes av urent tøy.
- begge skal tydelig merkes.

Engangsmateriale brukt til tildekking av rent tøy kan kun gjenbrukes en gang og da kun til tildekking av urent tøy.

Vogn som transporterer rent tøy til avdelingene skal være tillukket og vasket før bruk.

Renhold:

- Daglig vask av gulv: Ren side skal tørrmoppes daglig og fuktmoppes minimum en gang per uke. Uren side fuktmoppes ved behov. Anbefales daglig bruk av gulvaskemaskin.
- Overflater, inventar, maskiner og utstyr skal fremstå synlig rene. Det skal utføres støvtørring av maskiner, utstyr, bord og hyller daglig. Anbefales før arbeidsdagen. Slik at støvet har falt ned etter endt arbeidshverdag.
- Flekkdesinfeksjon utføres ved synlig forurensning.
- Utstyr som er i kontakt med tekstilene etter desinfeksjonsprosessen skal rengjøres daglig.
- Det bør finnes rutiner for rengjøring av sekker og traller. Tøysekker vaskes på 85 grader etter bruk. Traller som benyttes til urent tøy må vaskes før de benyttes til rent tøy. Traller som benyttes til smittetøy må desinfiseres før de benyttes til rent tøy.

4. Referanser

- [Bransjestandard – smittevern for vaskerier som behandler tekstiler til helseinstitusjoner \(2021\)](#)
- [Sykehjemsetetaten i Oslo: Tekstilhåndtering i eget vaskeri og transport av tekstiler \(2023\)](#)